

2. Wzywamy kapłanów, organistów, dyrygentów chórów kościelnych i katechetów, aby przystąpili do systematycznego uczenia śpiewów zawartych w rytuale. Chóry kościelne powinny doskonale znać wszystkie śpiewy rytuału i wzorowo je wykonywać. Są to o wiele ważniejsze części służby Bożej niż rozmaite śpiewy okolicznościowe, którym poświęca się nieraz wiele starania. Spodziewamy się, że chóry kościelne prędko opanują śpiewy zawarte w rytuale i pomogą duszpasterzom w ich upowszechnieniu.

3. W ramach katechizacji należy stale uczyć poprawnego śpiewania melodii zawartych w rytuale, tak, aby młodzież kończąca katechizację stopnia podstawowego umiała dobrze odpowiadać na wezwania kapłana oraz wprawnie wykonywać śpiewy związane z udzielaniem Sakramentów oraz pogrzebom dorosłych i dzieci. Jeżeli ta praca będzie prowadzona systematycznie, w ciągu kilku lat osiągniemy dużą znajomość tych śpiewów wśród wiernych.

4. W obrzędach rytuału mają uczestniczyć wszyscy wierni, a nie tylko wybrane grupy. Dlatego należy wszystkich wiernych uczyć śpiewania melodii zawartych w rytuale. W pierwszych latach trzeba będzie większego wysiłku duszpasterzy i muzyków kościelnych. Z czasem śpiewy te będą przechodziły na następne pokolenia drogą tradycji. Wzywamy wiernych, aby ze swej strony okazali dobrą wolę i chętnie uczyli się tych śpiewów, przez które wykonują swoje „królewskie kapłaństwo” wynikające z charakteru Chrztu świętego.

5. Aby udostępnić wiernym teksty świętych obrzędów należy przedrukować wyjątki z rytuału w modlitewnikach i śpiewnikach, po uzyskaniu zgody Konferencji Plenarnej Episkopatu.

ZAKOŃCZENIE

Drodzy Bracia i Siostry! Na pierwszej sesji 2 Soboru Watykańskiego Biskupi omówili i ustalili zasady odnowienia liturgii. Z zadowoleniem stwierdzamy, że nasz rytuał został opracowany zgodnie z duchem tych zasad i dlatego nasza praca nad wprowadzeniem go w życie będzie stanowiła część starań o odnowienie Kościoła Chrystusowego i dostosowanie form jego życia do naszych czasów.

Na tę pracę błogosławimy kapłanom, muzykom kościelnym i wszystkim wiernym dzieciom Kościoła świętego — w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

KARDYNAŁ PRYMAS
oraz wszyscy
ARCYBISKUPI i BISKUPI
Ordynariusze polscy

ŚP. OPAT TEODOR NEVE OSB

Dnia 27 marca 1963 przeszedł do wieczności Śp. O. Teodor Nève OSB opat św. Andrzeja koło Bruges w Belgii w 84 roku życia, 63 roku powołania zakonnego, 58 roku kapłaństwa i 51 roku opactwa.

O. Teodor Nève wstąpił do opactwa w Maredsous i stamtąd przeszedł do powstałego klasztoru św. Andrzeja. W latach 1908—1912 pełnił w tym klasztorze urząd przeora. W roku 1912 został mianowany pierwszym Opatem nowego klasztoru i nadał olbrzymi rozmach dziełom apostołskimi. W roku 1910 Opactwo św. Andrzeja podjęło ewangelizację Katangi i obsługiwało cały wikariat apostołski podniesiony ostatnio

do godności metropolii, na której czele stoi mnich z Opactwa św. Andrzeja J. E. Arcybiskup Floribert Cornelis OSB. Na terenie archidiecezji istnieje od roku 1910 przorat murzyński Kansenia. Dla pomocy w dziele misyjnym O. Nève założył w roku 1921 Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Misjonarek Królowej Apostołów z Betanii, którego macierzysty klasztor wybudowano niedaleko Opactwa. Benedyktynki misjonarki z Betanii łączą życie monastyczne z pracą misyjną. Zgromadzenie posiada klasztory w Belgii, w Portugalii, w Algierze i w Katandze, gdzie istnieją już klasztory sióstr murzynek. Ponadto O. Nève utworzył fundacje męskie w Chinach (Si-Shan), w Polsce (Tyniec), w Indiach (Asirvanam) i w Kalifornii (Valyermo). W związku z fundacją w Polsce sp. O. Nève był siedmiokrotnie w naszym kraju.

Sp. O. Teodor Nève był również inicjatorem dzieła Apostolstwa Liturgicznego (Apostolat Liturgique — Abbaye de Saint André). Znane w całym świecie są mszały Opactwa św. Andrzeja dla wiernych wydawane w wielu językach i odmianach. Opactwo św. Andrzeja wydało również kilkakrotnie codzienny mszał łacińsko-polski, *Mszał niedzielny* oraz kolorowy mszałik dla dzieci: *Idę na Mszę św.* Organem Apostolstwa Liturgicznego było pierwotne pismo *Bulletin Paroissial Liturgique* przemianowane w roku 1946 na *Paroisse et Liturgie* z dodatkami *Notre Catechese* oraz *Lumiere et vie*. Obecnie te dodatki wcielono do pisma. Ponadto Opactwo wydaje kolekcję poświęconą duszpasterstwu liturgicznemu pt. *Paroisse et Liturgie*, w ramach której ukazało się ponad 50 książek zawierających materiały dla duszpasterzy. Opactwo prowadzi specjalne kursy duszpasterstwa liturgicznego dla misjonarzy i wydaje dla nich odrębny organ *Jeunes Eglises*. W roku 1927 rozpoczęło wydawanie kwartalnika poświęconego sztuce sakralnej pt. *L'Artisan Liturgique*, który obecnie wychodzi pod tytułem *Art d'Eglise*. Ponieważ zainteresowania Apostolstwa Liturgicznego objęły Pismo św., Liturgię i katechezę ostatnio przemianowano je na BIBLICA (BI-ble, LI-turgie, CA-techese).

Dzięki tym wydawnictwom Opactwo św. Andrzeja jest znane w całym świecie, a jego opat wielokrotnie był wyróżniony przez papieża.

W przeddzień pogrzebu odprawiono w opactwie Wigilię biblijną na temat „Mowy pożegnalne w Piśmie św.”. Jako lektury odczytano: 1. Mowę Mojżesza (Pp 30, 15—20); 2. Testament Matatiasza (1 Mch 2, 49—65); 3. Mowę św. Pawła w Milecie (Dz 20, 25—35); 4. Mowę P. Jezusa w Wieczerniku (J 15, 9—17). Po każdej lekturze następowała chwila ciszy i śpiew. Wigilię zakończono specjalną litanją, po czym Zgromadzenie udało się do katafalku i tam odmówiono ostatnią modlitwę za zmarłego opata.

W pogrzebie sp. O. Teodora Nève wzięli udział: Nuncjusz Apostolski w Belgii, pięciu Biskupów, osobisty przedstawiciel króla, premier oraz wielu opatów i przedstawicieli władz lokalnych.

Tyniec

O. FRANCISZEK MAŁACZYŃSKI OSB

Ks. Kazimierz Hoffman, Warszawa

CZEŚĆ ŚWIĘTYCH W KOŚCIELE EWANGELICKIM

21. artykuł Wyznania Augsburgskiego uważa część świętych za słuszną, gdyż prowadzi ona do wdzięczności wobec Boga za to, że w życiu świętych widzimy działanie Jego łaski oraz także z tego powodu, że na przykładzie świętych winniśmy wzmacniać naszą wiarę i wzorować nasze życie. Od-